

Dairesi	Karar Yılı	Karar No	Esas Yılı	Esas No	Karar Tarihi
YEDİNCİ DAİRE	2003	595	2000	7958	13/03/2003

KARAR METNİ

VERGİ USUL KANUNU'NUN 11'İNCİ MADDESİ UYARINCA MÜTESELSİLEN SORUMLU TUTULANLAR HAKKINDA 6183 SAYILI KANUN KAPSAMINDA YAPILACAK TAKİPLERİN, ASIL BORÇLUNUN BAĞLI BULUNDUĞU ALACAKLI AMME İDARESİNCE YAPILABİLECEĞİ HK.<

Temyiz İsteminde Bulunan: ... Vergi Dairesi Müdürlüğü

Karşı Taraf : ... Uluslararası Nakliyat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

Vekili : Av. ...

İstem Özet i : Davacı adına fatura düzenleyen alt firmanın kesinleşen vergi borçlarının, anılan firmadan tahsil edilemediğinden bahisle, davacı Şirket adına ihtiyati haciz kararı alınmasına ilişkin işlemi; 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 11'inci maddesini açıklayarak, aynı Kanunun 4'üncü maddesine göre, vergi dairesinin, mükellefi tespit eden, vergiyi tarh ve tahakkuk ettirerek tahsil eden daire olduğu; mükelleflerin vergi uygulaması bakımından hangi vergi dairesine bağlı olduklarının vergi kanunları ile belirleneceği; 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 43'üncü maddesinin 1'inci fıkrasında da, katma değer vergisinin, mükelleflerin iş yerinin bulunduğu yer vergi dairesince tarh olunacağı belirtilmiştir; dosyanın incelenmesinden, ... Vergi Dairesi tarafından, kendi mükellefi olan ... Sanayi ve Ticaret Limited Şirketine ait vergi borçlarının anılan Şirketten tahsil edilemediğinden bahisle, müteselsil sorumlu sıfatıyla, ... Vergi Dairesinin mükellefi olan davacı Şirket adına ihtiyati haciz kararı alınarak, bu kararın, davacı Şirketin bağlı olduğu Vergi Dairesi Müdürlüğüne, talimat yoluyla uygulandırıldığı anlaşıldığı; yukarıda belirtilen yasa hükümlerine göre, Hazineye intikal etmeyen vergi alacağının müteselsil sorumlu olan kişiden tahsili işlemlerinin, asıl borçlunun bağlı olduğu vergi dairesince değil, müteselsil sorumlunun bağlı bulunduğu vergi dairesince gerçekleştirilmesinin icap ettiği; zira, aksi bir uygulamaya 6183 sayılı Kanunun 5'inci maddesinin de cevaz vermeyeceği; bu durumda, yetkisiz makamca tesis edilen ihtiyati haciz işleminde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle iptal eden ... Vergi Mahkemesinin ... gün ve ... sayılı kararının; yapılan işlemin mevzuata uygun olduğu ileri sürülerek bozulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : İstem reddi gerektiği savunulmuştur.

Tetkik Hakimi Selman Aydın'ın Düşüncesi: Temyiz başvurusu; ... Sanayi ve Ticaret Limited Şirketinin, davacı Şirkete yaptığı mal ve hizmet teslimleri karşılığında düzenlediği faturalarda yer alan katma değer vergilerini davacı Şirketten tahsil ettiği halde, bu tutarları vergi dairesine intikal ettirmediği yolundaki vergi inceleme raporuna dayanılarak, ödenmeyen katma değer vergilerinin tahsili amacıyla, davacı Şirket hakkında alınan ihtiyati haciz kararını, yetki yönünden iptal eden vergi mahkemesi kararının bozulması istemine ilişkindir.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun "Takibata Selahiyetli Tahsil Dairesi" başlıklı 5'inci maddesinde, takibatın, alacaklı amme idaresinin mahalli tahsil dairesince yapılacağı; 3'üncü maddesinde de, alacaklı amme idaresi teriminin, devleti, vilayet hususi idarelerini ve belediyeleri; tahsil dairesi teriminin, alacaklı amme idaresinin bu kanunu tatbik etmekle vazifeli dairesini, servisini, memur veya memurlarını ifade ettiği belirtilmiştir. 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2'nci maddesinin (e) bendinde, devlet gelirlerini tahsil etmek, Maliye Bakanlığının görevleri arasında sayılmış, Ek 14'üncü fıkrasında, vergi dairelerinin, vergi kanunları ve özel kanunlar ile bu kanunlara dayanılarak Bakanlıkça belli edilen kamu gelirleriyle ilgili mükellefi tespit, tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerini yürüteceği hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yer verilen düzenlemelere göre, genel bütçeye dahil olan, diğer bir deyişle devlete ait olan katma değer vergisi alacağının, vergi dairelerince takip ve tahsil edileceği açıktır.

Uyuşmazlığın çözümü için, söz konusu alacağın takip ve tahsiline yetkili mahalli tahsil dairesinin, yani vergi dairesinin tespiti gerekmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun "Vergi Uygulamasındaki Yetki" başlıklı Birinci Bölümünde yer alan 4'üncü maddesinin ilk fıkrasında, vergi dairesi, mükellefi tespit ,vergiyi tarh, tahakkuk ve tahsil eden daire olarak tanımlanmış; ikinci fıkrasının ilk cümlesinde ise, mükelleflerin, vergi uygulaması bakımından hangi vergi dairesine bağlı olduklarının vergi kanunları ile belirleneceği; 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 43'üncü maddesinin 1'inci fıkrasında da, katma değer vergisinin, mükelleflerin iş yerinin bulunduğu yer vergi dairesince tarh olunacağı hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yapılan açıklamalar ve yer verilen yasal düzenlemeler karşısında, davacı Şirkete mal satan ... Sanayi ve Ticaret Limited Şirketinin ödenmeyen katma değer vergilerinin takip ve tahsilinde yetkili tahsil dairesinin, adı geçen şirketin, katma değer vergisi bakımından bağlı olduğu ... Vergi Dairesi Müdürlüğü olduğu açıktır. Bu itibarla, ... Limited Şirketinin vergi borçlarının takip ve tahsiline yönelik olarak, anılan Vergi Dairesi Müdürlüğüne, davacı hakkında ihtiyati haciz kararı alınmasında, yukarıda yer verilen yasal düzenlemelere aykırılık bulunmamaktadır.

Bu nedenle, temyiz isteminin kabulü ile mahkeme kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Emel Cengiz'in Düşüncesi: Temyiz dilekçesinde öne sürülen hususlar, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 49'uncu maddesinin 1'inci fıkrasında belirtilen nedenlerden hiçbirisine uymayıp, vergi mahkemesince verilen kararın dayandığı hukuki ve yasal nedenler karşısında, anılan kararın bozulmasını gerektirir nitelikte görülmemektedir. Açıklanan nedenle, temyiz isteminin reddi ile vergi mahkemesi kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Yedinci Dairesince işin gereği görüşüldü:

Temyiz başvurusu; ... Sanayi ve Ticaret Limited Şirketinin, davacı Şirkete yaptığı mal ve hizmet teslimleri karşılığında kestiği faturalarda yer alan katma değer vergilerini davacı Şirketten tahsil ettiği halde, bu tutarları vergi dairesine intikal ettirmediği yolundaki vergi inceleme raporuna dayanılarak, ödenmeyen katma değer vergilerinin tahsili amacıyla, davacı Şirket hakkında ihtiyati haciz kararı alınmasına ilişkin işlemi, yetki yönünden iptal eden vergi mahkemesi kararının bozulması istemine ilişkindir.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun "Takibata Selahiyetli Tahsil Dairesi" başlıklı 5'inci maddesinde, takibatın, alacaklı amme idaresinin mahalli tahsil dairesince yapılacağı; 3'üncü maddesinde de, alacaklı amme idaresi teriminin, devleti, vilayet hususi idarelerini ve belediyeleri; tahsil dairesi teriminin, alacaklı amme idaresinin bu kanunu tatbik etmekle vazifeli dairesini, servisini, memur veya memurlarını ifade ettiği belirtilmiştir. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun "Vergi Uygulamasındaki Yetki" başlıklı Birinci Bölümünde yer alan 4'üncü maddesinin ilk fıkrasında, vergi dairesi, mükellefi tespit ,vergiyi tarh, tahakkuk ve tahsil eden daire olarak tanımlanmış; ikinci fıkrasının ilk cümlesinde ise, mükelleflerin, vergi uygulaması bakımından hangi vergi dairesine bağlı olduklarının vergi kanunları ile belirleneceği; 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 43'üncü maddesinin 1'inci fıkrasında da, katma değer vergisinin, mükelleflerin iş yerinin bulunduğu yer vergi dairesince tarh olunacağı hükme bağlanmıştır.

Bu düzenlemelerden; 213 sayılı Vergi Usul Kanununun kapsamına giren vergi, resim ve harçlardan kaynaklanan Devlet'e ait kamu alacakları hakkında tahsil işlemleri ile bu alacakların güvence altına alınması için gerekli diğer işlemlerin yapılmasına, verginin mükellefinin bağlı olduğu vergi dairesinin yetkili olduğu anlaşılmaktadır. Başka anlatımla; söz konusu düzenlemelerde yetki kuralı, takip edilmesi gereken kişiye değil, takibin konusu olan verginin mükellefine göre belirlenmiştir.

Olayda; yukarıda sözü edilen Vergi Usul Kanununun 11'inci maddesi uyarınca ve müteselsil borçlu sıfatıyla davacı Şirketin sorumlu tutulduğu kamu alacağının kaynaklandığı katma değer vergisinin mükellefi, ... ve Ticaret Limited Şirkettir. Dolayısıyla, söz konusu alacakla ilgili olarak 6183 sayılı Kanunda öngörülen takip ve tahsil işlemlerinin yapılmasına, bu şirketin katma değer vergisi yönünden bağlı olduğu vergi dairesinin yetkili olması, açıklanan yasa hükümleri gereğidir.

Her ne kadar, Mahkemece, hükmün kurulmasına, anılan 6183 sayılı Kanunun 5'inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan, borçlunun veya mallarının başka mahallerde bulunması durumunda, tahsil dairesinin, borçlu veya mallarının bulunduğu mahalde yapılacak takipleri, o mahaldeki aynı neviden amme idaresinin tahsil dairesine yaptıracağı yolundaki düzenleme de esas alınmışsa da; borçlunun, alacaklı amme idaresinin coğrafi bakımdan yetkisi dışındaki alanlarda bulunan menkul veya gayrimenkulleri üzerine, mahalline gitmek suretiyle bilfiil yapılması gereken ihtiyati haciz ve haczin uygulamaları ile haczedilen malın paraya çevrilmesi gibi işlemleri ilgilendirilen bu fıkra hükmünün, borçlu hakkında ödeme emri tebliğine, ihtiyati haciz veya haciz kararı alınmasına ve alınan ihtiyati haciz veya haciz kararının 6183 sayılı Kanunun "Üçüncü Şahıslardaki Menkul Malların, Alacak ve Haklarının Haczi" başlıklı 79'uncu maddesinin 1'inci fıkrası uyarınca, borçluya ait mal, alacak ve hakları elinde bulunduran üçüncü kişilere, mahalline gidilmesine gerek olmaksızın, keyfiyetin tebliği suretiyle tatbiki hakkında uygulanması olanaklı değildir. Bu bakımdan; Vergi Usul Kanununun 11'inci maddesi uyarınca müteselsilen sorumlu tutulan davacı Şirket hakkında, davalı Vergi Dairesi Müdürlüğüne ihtiyati haciz kararı alınmasında, açıklanan hukuki duruma aykırılık mevcut değildir.

Bu nedenle, temyiz isteminin kabulüne; aksi yolda verilen ve hukuka aykırılığı açık bulunan mahkeme kararının bozulmasına; bozma kararı üzerine mahkemece yeniden verilecek kararlar birlikte yargılama giderleri de hüküm altına alınacağından, bu hususta ayrıca hüküm tesisine gerek bulunmadığına, 13.3.2003 gününde oybirliği ile karar verildi.

DAN-KAR-DER ; SAYI:2

BŞ/ÖEK